

fordi Varde ligger inde i Vandet og altsaa har Betingelserne for at være et Centrum, hvorimod Esbjerg, der ligger ved Havet, hvad der er et Held for den, aldrig kan blive et Centrum for den Slags Institutioner, som her ere nævnte. Den større Hurtighed, som man kan opnaa ad den direkte Forbindelse, som det ærede Medlem siger, med Esbjerg og derigennem med det store Marked, vil kun bestaa i, at man ad det ærede Medlems Vej kan naa en lille halv Time for til Esbjerg; men det har slet ingen Betydning, naar man skal videre; thi saa maa man jo rette sig efter de afgaaende Tog og Dampstibe. Der har været holdt Møder af delegerede fra de Sogne, som Projektet omfatter, og der blev det vedtaget at søge at faa Linien ind til Varde med 19 Stemmer mod 10. Det skal jeg blot anføre over for det ærede Medlems mange Underkrifter. Jeg kan meget godt forstaa, at han kan faa Underkrifter fra den Firtant, som ligger mellem Stambanen, Havet og Varde Na, for de have naturligvis ikke noget imod endnu en Gang at faa en Bane gennem deres Sogne, skønt de have Statsbanen i Forvejen. Dertil kommer endnu en Faktor, som man paa ingen Maade maa overse, og det er, at det Dpland, som ligger Nord og Vest for Varde, har mange Forbindelser Nord paa, vi indføre Korn der ude paa den Egn og, saa som Regel alt Korn Nord fra, over Aarhus, Skern og Varde, kommer lige saa, det kommer ogsaa den Vej, og desuden skulle vi jo ogsaa, hvis vi ville til Sjyllands Hovedstad, som Aarhus jo kaldes, Nord paa fra Varde med Herning—Skern Banen osv. Naar vi skulle have Traag Nord paa, forlanger det ærede Medlem, at vi skulle rejse 5 Mil fra Nørre-Nebel til Esbjerg og derfra 3 Mil fra Esbjerg til Varde for at begynde vor Rejse Nord paa, men det forekommer mig aldeles urimeligt. Man vil selvfølgelig ikke gøre det, men Følgen vil blive, at vi, naar man anlægger det ærede Medlems Bane, maa hjælpe os ved Dagvognstørjel og med vore egne Heste, akkurat, som vi gøre den Dag i Dag.

Jeg skal ikke opholde det høje Ting længere paa dette Stadium. I øvrigt staar der jo i Lovforslaget, hvor meget der ønskes af Staten, nemlig 80,000 Kr. pr. Banemil, og jeg maa sige som det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds, at et bestemt Tilfagn om Resten er der ikke givet, men det er mig bekendt, at Varde vil give, hvad jeg kalder et anseligt Tilfud. Jeg skal ikke nævne Summen, det har jeg i Djebkliftet ikke Kompetence til, og der er ogsaa Haab om, at Amtet vil give et betydeligt Tilfud, idet

det ved Banens Anlæg vil slippe for to af dets Beje, hvoraf den ene er en af de kostbareste at vedligeholde. Kommunerne ville ogsaa tegne sig for et Bidrag, men jeg skal for øvrigt indrømme, at disse forskellige Tilbud burde have foreligget i bestemt Form i Forvejen, men jeg skal i ethvert Tilfælde sthyde mig ind under, at de koncessionsøgende havde givet mig fri Hønder til at indbringe Forslaget, naar jeg ønskede det, og det var ikke min Mening, at det skulde have været indbragt paa et saa tidligt Stadium, men først senere, naar det kunde have været mere forberedt. Dog det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds kom med et Konkurrenseforslag, hvortil der ikke er set Mage her til Lands, og det er Grunden til, at jeg allerede nu er kommen med mit Forslag, for at det kunde blive behandlet samtidigt med det ærede Medlems Forslag. Hertil skal jeg foreløbig indskrænke mig.

Judenrigsministeren (Singe r.s Leb):

Jeg har om de forskellige Forslag, der have været fremme her, haft Lejlighed til at gøre baade en Del af de almindelige Bemærkninger og ogsaa adskillige af de specielle Bemærkninger, som det er nødvendigt for mig at fremføre med Hensyn til den Slags Lovforslag, og jeg kan derfor her indskrænke mig til at udtale det, som i strengeste Forstand vedrører dette Forslag, og der maa jeg frem for alt holde mig til, hvad der fremgaar af Regeringsforslaget i Fjor om de almindelige Regler for Anlæg af saadanne Jærnbaner. Der staar der saaledes, at Anlægget uden at gøre ubillige Indgreb i bestaaende Forhold skal være egnet til at fremme den paagældende Egnns Liv. Det ene af disse Forslag, det, som det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bluhme) er Talsmand for, gør utvivlsomt Indgreb i de bestaaende Forhold over for Varde By og de omkring den liggende Egne. Jeg kan ikke tilraade at vedtage et Lovforslag om en Bane, som gaar fra Nymindegab lige til Esbjerg, lader Varde ligge og berøver den dens Dpland; det kan jeg ikke tilraade. Det ærede Medlem anførte nok et og andet for, at der var nogle, som kunde blive bekvemt betjente derved, men i det hele taget ses det dog, at Strækningsingen til Nymindegab fra Varde vil lige saa godt kunne blive betjent ved en Jærnbane fra Nymindegab til Varde, hvad jo det andet Lovforslag gaar ud paa. Jeg ved jo ikke noget om, hvorvidt denne anden Linie vil kunne gennemføres, og jeg kender ikke Tegningerne dertil o. s. v. Det ærede Medlem erkendte jo selv, at den var kommen